

0606 - 6. juni

Hedre din far og din mor ... for at det kan gå deg godt og du kan leve lenge på jorden. Ef 6: 2, 3.

Det å følge det fjerde bud med våre liv, gjør at det går oss godt i livet. Og det kan vi vel til en viss grad se som en opplagt følge av naturlige årsaker. På samme måte som et ulykkelig og turbulent liv, ja, ofte også en for tidlig død, kan være naturlige følger av ulydighet mot dette budet.

Der hvor ingen vil adlyde eller være underordnet andre, men alle vil herske og drive sin vilje igjennom, der må det nødvendigvis alltid oppstå splid, trette, innbyrdes fiendskap og alle liknende frukter av dette. Hvis barn og tjenere i et hus reiser seg mot foreldre og andre foresatte, og ikke lenger vil lyde dem, vil det selvsagt bli en uholdbar situasjon. Ufred, strid og slagsmål vil herje i dette huset. Det samme vil skje der opprørsånden reiser seg mot øvrigheten i et helt land. Følgen blir jo at den ene part søker å rydde den andre av veien.

Noe ganske annet skjer der en ydmykt underordner seg Herrens måte å lede på gjennom foreldre og øvrighet, og vi bare tenker på hvordan vi kan gjøre vår plikt på den plass og i den stilling Herren har satt den enkelte av oss. Der vil all velsignelse, fred og trivsel blomstre.

Vi kan altså også se noen naturlige årsaker for dette forholdet; at når vi lever etter det fjerde bud, vil vi også oppleve jordisk lykke.

Men en må jo være mer blind enn en hedning hvis en ikke ser noe mer i dette, enn bare naturlige konklusjoner. Midt blant oss lever tross alt en Gud som kjenner og leder hver éneste av sine skapninger så nøye, at ikke en fugl faller til jorden uten at han vil det. Og når denne Gud har gitt oss bud som det er knyttet konkrete løfter til, men som også alltid har motsvarende trusler, - da er det ikke her bare tale om naturlige følger.

Nei, her står vi overfor en Guds beslutning, og en Guds dom: Jordisk velsignelse skal gis til dem som i sannhet hedrer sin far og mor. Mens derimot en spesiell forbannelse rammer dem som bryter dette budet.

Og en skal ikke ha sett seg mye om i verden før en møter sørgelige eksempler og bevis nettopp på dette: At det ikke bare er noe naturlig, men noe underlig, en nesten hemmelighetsfull ledelse i menneskenes skjebner. Når vi synes vi ser klar sammenheng mellom jordisk medgang og menneskets medfødte anlegg, eller annen naturlig bakgrunn for dette, da ser en ikke noe underlig i dette. På tross av at også bak dette står Guds styrelse.

Men så ser vi f. eks. et mindre begavet menneske, som ingen naturlige forutsetninger har for å skaffe seg noen jordisk lykke, gjennom en spesiell velsignelse eller guddommelig ledelse opplever en stor lykke her i livet. Eller vi ser sterke mennesker, velutrustet fra naturens side, med de største muligheter her i livet, enten forfølges av stadige ulykker og motgang. Eller, selv der vi ikke ser noe slikt, all deres velstand liksom bare forsvinner uten at en vet hvordan. Da begynner en å se noe merkelig i dette. Da begynner vi å tale om Guds velsignelse og Guds forbannelse.

Og ofte blir det til og med åpenbart for menneskenes øyne at hele årsaken til både første- og sistnevnte hendelser lå i den enkeltes holdning til foreldrene. Det var en oppfyllelse av det fjerde budets løfte eller dom, som knyttet vår jordiske velstand til vår holdning til våre foreldre.

En vis lærer har sagt: "Stille og uten larm, men mektig og underbart, er der noe ubegripelig noe som følger menneskenes skjebner. Ofte synes det å forsvinne, for så plutselig å lyse opp igjen. Det er ikke noe menneskelig, det er noe overnaturlig - det er velsignelsen fra foreldrene".

Vi ser en gjenstridig sønn havner som soldat i krigsmaskinens tukt, og ender sine dager på slagmarken. Eller på grunn av en sterkt utviklet ondskap ender sitt liv på retterstedet. Slik ser vi ofte bokstavelig oppfyllelse av dette Skriftens ord: "Et øye som spotter far og forakter lydighet mot mor, det skal ravnene ved bekken hakke ut, og ørneungene skal ete det".

Det går ofte som Luther sier: "Det barnet som ikke vil høre den varme røsten fra foreldre og lærere, det kommer til å få høre bøddelen, som taler så skarpt at det skiller hodet fra kroppen".

Den som ikke vil bruke fornuft, men lettsindig og frekt bare forakter foreldres og læreres omsorg, eller andre erfarne menneskers råd, vil nok få oppleve at en allmektig Gud er i stand til å styre dem, om enn på en mer smertelig måte.

Gud vil ha den sterkeste makt over menneskene. Men nå har han satt foreldre, lærere, arbeidsgivere og øvrighet, som sine talsmenn over oss. Vil vi så ikke høre ham gjennom disse, så skal den harde virkelighet måtte lære oss det. Enten det passer deg eller ikke, skal han fullkomment oppfylle sitt ord.

Hører og akter du på dem som han har satt over deg, så vil han rikelig belønne deg med alt godt. Men vil du ikke høre på ham gjennom disse, skal han nok et eller annet sted finne deg, og sende ulykker, død og forbannelse over deg.

Luther sier: "Vi ser du totalt forkaster Guds ord og bud, som skulle det være en løgner som hadde talt det. Men la oss nå se om du like totalt kan unnvære Guds godhet. Det var bedre om du hadde hatt en nådig Gud, med fred og velsignelse, enn å være i unåde hos ham, under forbannelse".

Husk Herrens bud!